

Prof. zw. dr hab. Stanisław Hoc
Kierownik Katedry Prawa Karnego
Uniwersytet Opolski

RECENZJA

osiągnięć naukowych dr. Kamila Frąckowiaka sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym

I. Pismem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 8 stycznia 2019 r. zostałem powołany w skład komisji habilitacyjnej w charakterze recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr. Kamila Frąckowiaka prowadzonym przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W myśl art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017, poz. 1789, zwanej dalej w treści recenzji ustawą i mającej zastosowanie w tym postępowaniu na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3.07.2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) przedmiotem recenzji w postępowaniu habilitacyjnym jest ocena czy osiągnięcia naukowe wnioskodawcy spełniają kryteria określone w art. 16 ustawy.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną, przy czym osiągnięciem tym może być: 1) dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części albo cykl publikacji powiązanych tematycznie, 2) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne, 3) część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Zadaniem recenzenta powołanego w postępowaniu habilitacyjnym jest natomiast dokonanie oceny, czy osiągnięcia naukowe habilitanta spełniają wymienione kryteria (art. 18a ust. 7 ustawy). Bardziej szczegółowe kryteria oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego określa rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165). W związku z powierzonym mi zadaniem przedstawiam poniżej moją ocenę osiągnięć naukowych dr. K. Frąckowiaka.

K. Frąckowiak ukończył w 2005 r. studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na kierunku prawo.

Stopień doktora nauk prawnych został mu nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku w dniu 19 grudnia 2008 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Prawne standardy użycia broni palnej przez policjantów w świetle ochrony życia człowieka”, której promotorem był prof. zw. dr hab. Stanisław Pikulski, a recenzentami: prof. dr hab. Emil. W. Pływaczewski i dr hab. Zbigniew Cwiąkański, prof. UJ. Od 2005 r. jest zatrudniony w Katedrze Prawa Karnego Materialnego WPiA UWM w Olsztynie początkowo jako asystent, a od 2009 r. na stanowisku adiunkta. W latach 2006-2009 odbył aplikację adwokacką przy Okręgowej Izbie Adwokackiej w Olsztynie i od 2010 r. wykonuje zawód adwokata we własnej kancelarii adwokackiej w Olsztynie.

II. Ocena osiągnięcia naukowego dr. Kamila Frąckowiaka w postaci monografii „Nielegalny e-hazard. Studium prawnokarne i kryminologiczne”, wyd. Pracownia Wydawnicza ELSet, Olsztyn 2018 r. (recenzent wydawniczy: dr hab. Piotr Chlebowicz, UWM).

Dr K. Frąckowiak przedstawił jako osiągnięcie naukowe liczącą 286 stron (tekstu właściwego 278) monografię, należy przyjąć, że podstawą oceny jest typ osiągnięcia naukowego w postaci dzieła, o jakim mowa w art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Problem podjęty przez Habilitanta niewątpliwie zasługuje na naukowe opracowanie, ma przy tym charakter złożony wymagający wiedzy prawniczej, nie tylko z zakresu prawa karnego materialnego i prawa karnego skarbowego. Odwołując się do literatury przedmiotu wykorzystuje publikacje L. Wilka, G. Skowronka, M. M. Lewandowicz (to najważniejsze), jednocześnie nie dostrzega publikacji: „Krajowe regulacje hazardu w świetle prawa Unii Europejskiej”, A. Sołtys (red. naukowy), M. Taborowski (red. naukowy). Warszawa 2018.

Habilitant uważa, że istnieje luka w doktrynie, która nie podejmuje rozważań poświęconych problematyce nielegalnego e-hazardu w polskim prawie karnym i kryminologii. Powyższą lukę zamierza wypełnić, jest to zadanie ambitne, czy wykonalne? Wcześniej nie podejmował się jeszcze publikowania rozważań naukowych w tym temacie, stąd jest to jego w zasadzie pierwsza wypowiedź dotycząca e-hazardu.

„Podstawowymi celami badawczymi pracy – według Habilitanta – jest przedstawienie problematyki kryminalizacji nielegalnego e-hazardu w polskim prawie karnym (skarbowym oraz ocena rozwiązań prawnokarnych służących do zwalczania zagrożeń związanych z e-hazardem. Eksploracja tego problemu badawczego wymaga w szczególności dokonania prawnokarnej analizy czynów zabronionych, które kryminalizują zachowania związane z organizacją nielegalnego e-hazardu i uczestnictwem w hazardzie online na gruncie prawa karnego skarbowego, prawa karnego i prawa wykroczeń, oraz oceny środków karnych służących do zwalczania tego fenomenu. W systemie prawa polskiego zachowania godzące w zasady organizacji i uczestnictwa w grach hazardowych penalizowane są głównie na gruncie prawa karnego skarbowego. Z tych względów znaczna część opracowania poświęcona jest regulacjom właściwym Kodeksowi karnemu skarbowemu. W konsekwencji w monografii jedynie fragmentarycznie poruszane są zagadnienia dotyczące e-hazardu na płaszczyźnie prawa karnego *sensu largo*, czyli tylko w tym zakresie, w którym stanowią reakcję prawnokarną na nielegalny e-hazard w postaci przestępstwa oszustwa czy oszustwa komputerowego związanego z organizowaniem gier hazardowych lub uczestnictwem w nich. Z racji blankietowego charakteru przestępstw i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych uregulowanych w Kodeksie karnym skarbowy konieczne stało się omówienie odpowiednich przepisów ustawy o grach hazardowych z 2009 r., które stanowią dla nich bazę merytoryczną” (s. 11-12).

Habilitant zamierza przedstawić tematykę nielegalnego e-hazardu także w jej aspekcie kryminologicznym (s. 12), co zasługuje na uwagę, ale czy to się uda bez przeprowadzenia badań empirycznych? Stwierdza przy tym, że jako adwokat w swej praktyce miał styczność ze sprawami karnoskarbowymi na tle e-hazardowym, co miało wpływ na dobór zagadnień ujętych w monografii (s. 12), niestety po uważnej lekturze pracy trudno byłoby znaleźć wątki odnoszące się do tej jego praktyki adwokackiej (sprawy, sygnatury itp.). Czyli może to być wiedza spekulatywna, nie do naukowego sprawdzenia. Autor posługuje się głównie metodą dogmatyczną (s. 13), czyli analizą tekstu prawnego, analizą dorobku naukowego oraz orzecznictwa sądowego. Zabrakło szerszych odniesień prawnoporównawczych, a także empirycznych, nie sięgnął on do statystyk Ministerstwa Finansów, Prokuratury Generalnej, sądowych. Nie podjął próby badania akt sądowych. To znacznie zubaża jego rozważania, a tym samym wpływa na wartości poznawcze pracy. Mam wątpliwość czy jasno została wyartykułowana hipoteza badawcza.

Praca została podzielona na wykaz skrótów, wstęp i osiem rozdziałów merytorycznych, które obejmują: rozdział I – „Zjawiska nielegalnego e-hazardu”, rozdział II – „E-hazard jako zagrożenie dla interesów publicznego w perspektywie europejskiej”, rozdział III – „Modele regulacji rynku e-hazardowego”, rozdział IV – „Kryminalizacja nielegalnego e-hazardu”, rozdział V – „Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych w kontekście nielegalnego e-hazardu”, rozdział VI – „Przestępstwa i wykroczenia powszechne przeciwko mieniu w kontekście nielegalnego e-hazardu”, rozdział VII – „Środki reakcji karnoprawnej związane z e-hazardowymi czynami zabronionymi”, rozdział VIII – „Sankcje w ramach nadzoru administracyjnego w ustawie o grach hazardowych”. Pracę zamykają wnioski końcowe oraz literatura i wykaz orzecznictwa, aktów prawnych, spis wykresów. Proporcje ilości stron w poszczególnych rozdziałach są bardzo zróżnicowane od 8 stron do 11 (x2), 13, 20, 27, 32 i 99, zwraca uwagę rozdział V – najobszerniejszy – s. 99.

W rozdziale I Habilitant przedstawia etiologię i fenomenologię nielegalnego hazardu w wersji naziemnej i elektronicznej (s. 17-49). Rozważania zawarte w tym rozdziale mają wprowadzać w problematykę prawnokarną, potwierdzają wszechstronne zainteresowanie Habilitanta problematyką hazardu, nie tylko e-hazardu.

Informacje zawarte w roz. I nie decydują o wartości naukowej pracy, ich zamieszczenie w tym miejscu jest jednak przydatne dla zrozumienia istoty poruszanych w pracy zagadnień.

W przypisie 135 s. 48 K. Frąckowiak odwołuje się do artykułu E. M. Guzik-Makaruk i E. Jurgielewicz-Delegacz (s. 130, a nie s. 131), ale w dalszej części monografii nie stara się poszerzyć i uaktualnić informacji ujętych przez autorki w tabeli i wykresie, a szkoda. Czy nie było późniejszych badań NIK – s. 41?

W rozdziale II zajmuje się zagrożeniami, jakie stanowi e-hazard dla interesu publicznego oraz ochroną podejmowaną przez państwa członkowskie Unii Europejskiej i operatorów hazardowych przed tymi zagrożeniami (s. 51-75).

Autor szeroko opisuje treść Zielonej Księgi (s. 53 in.), co jest ważne z przyczyn informacyjnych, ale zabrakło jego komentarza. Na temat RODO powstała już obfita literatura (s. 63), której zabrakło, chociażby w przypisie 49.

W rozdziale III Habilitant zajmuje się modelami regulacji rynku e-hazardowego (s. 77-85), z jego zwięzłych, ale wystarczających rozważań wynikają różne modele regulacji rynku, prohibicja hazardu, kontrolowany przez państwo monopol hazardowy, ograniczenie jego występowania, zakaz reklamowania.

W rozdziale IV Habilitant przedstawia zagadnienia związane z genezą zjawiska kryminalizacji nielegalnego e-hazardu (s. 87-98). Wywód prawno-porównawczy jest bardzo wąski, ale Autor przyjął, że ma on za zadanie zasygnalizować różnice w zakresie kryminalizacji i technice legislacji w tych państwach w obszarze hazardu (s. 14).

K. Frąckowiak bardzo słusznie odnosi się do poglądów, już klasycznych L. Gardockiego nt. kryminalizacji, ale należało przytoczyć najnowszą pracę w tym temacie J. Kuleszy pt. „Problemy teorii kryminalizacji. Studium z zakresu prawa karnego i konstytucyjnego. Łódź 2017.

Przypis 20 na s. 92 powinno być: L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne..., a nie L. Gardocki. Niemiecki kodeks karny z 1871 r., użyto w nim §, a nie artykułów, stąd § 284, 287, a nie art. 284 i 287, dalej Autor używa poprawnie terminologii, dlaczego natomiast posiłkuje się źródłem internetowym, a nie np.: Niemiecki kodeks karny w tłumaczeniu na język polski. Ewa Tuora-Schwierskott. Wydawnictwo De Iure Pl. Traktat o funkcjonowaniu UE s. 155 przypis 165 – Autor podaje źródło internetowe, a w wykazie aktów prawnych UE s. 289 – źródło właściwe.

W rozdziale V Habilitant dokonał analizy prawnokarnej przestępstw i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych w kontekście nielegalnego e-hazardu (s. 99-198). Jest to najobszerniejsza część pracy, oddającą jej istotę prawnokarną. Szczegółowa analiza dotyczy przestępstw i wykroczeń ujętych w rozdziale 9 kodeksu karnego skarbowego. Omówiono więc zagadnienia związane z umiejscowieniem czynów zabronionych w kks, przedmiotem ich ochrony, podziałem czynów zabronionych na przestępstwa i wykroczenia skarbowe, problemy definicyjne gier hazardowych jako znamię czynu zabronionego, dokonano także analizy czynów zabronionych w kontekście ustawy o grach hazardowych oraz scharakteryzowano instytucję odpowiedzialności posiłkowej za orzeczoną wobec sprawców karę grzywny. Przeważa wywód komentatorski z szerokim odwołaniem się do literatury i orzecznictwa. W przypisie 8, s. 102 warto było uwzględnić wydanie 2 z 2017 r. K. Frąckowiak w ogóle nie dostrzega roli Krajowej Administracji Skarbowej w zwalczaniu przestępstw skarbowych, w tym e-hazardu. Dlaczego? Na podstawie ustawy z dnia 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej organy KAS mogą prowadzić czynności operacyjno-rozpoznawcze w celu wykonywania zadań m.in. określonych w art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o KAS.

Na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy w ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez funkcjonariuszy wykonujących czynności operacyjno-rozpoznawcze, w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i

utrwalenia dowodów przestępstw 1) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie wartości publicznoprawnej przekracza w dniu popełnienia czynu zabronionego pięćdziesiątą wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, 2) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 k.k.s., jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie, na pisemny wniosek Szefa KAS złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia zarządzić kontrolę operacyjną. Na podstawie art. 119 ust. 1 może być również stosowana policyjna prowokacja, a na podstawie art. 120 ust. 1 przesyłka niejawnie nadzorowana. Natomiast na podstawie art. 128 ust. 1 funkcjonariusze KAS mogą korzystać z pomocy innych osób (tzw. osobowe źródła informacji). Na podstawie art. 129 Szef KAS informuje Sejm i Senat o działalności określonej w art. 118 ust. 1-17, art. 118 ust. 1-10, art. 120 ust. 1-6, stąd należało dotrzeć do tych informacji (przynajmniej za 2017 r.).

Kontynuując ze wstępu wątek doświadczeń osobistych K. Frąckowiak stwierdza: „Z doświadczeń autora niniejszego opracowania wynika, że sprawcy, składając wyjaśnienia w toku postępowania karnego skarbowego, częstokroć podają, że nie mieli informacji o nielegalności hazardowej strony internetowej, z której korzystali” (s. 157). Brak odniesień do konkretnych spraw karnych, brak więc możliwości weryfikacji stanowiska Autora.

W rozdziale VI Habilitant scharakteryzował przestępstwa i wykroczenia powszechne przeciwko mieniu w kontekście nielegalnego e-hazardu (s. 199-219). Słusznie przyjęto, że czyny zabronione związane z nielegalnym hazardem są najczęściej skierowane przeciwko mieniu. Przestępstwo powszechne wykazuje najbliższy związek z hazardem, to przestępstwo oszustwa z art. 286 § 1 k.k., natomiast urządzenie oraz dopuszczanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej do obrotu gier hazardowych wypełnia znamiona wykroczenia z art. 128 § 1 k.w., tj. urządzenia gry hazardowej. W kontekście e-hazardu dokonano analizy prawnokarnej znamion przestępstwa oszustwa komputerowego z art. 287 § 1 k.k., które może zostać popełnione, gdy działania sprawcy są nakierowane wyłącznie na ingerencję w urządzenia komputerowe. Stosunkowo w szczupłym zakresie Autor wykorzystał literaturę przedmiotu.

W rozdziale VII Habilitant zajmuje się środkami reakcji prawnokarnej związanymi z e-hazardowymi czynami zabronionymi (s. 221-248). Omawia szczegółowo następujące środki karne: przepadek przedmiotów, ściągnięcie równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów, przepadek korzyści majątkowej oraz zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub

prowadzenia określonej działalności gospodarczej. Zauważa przy tym, że na gruncie kks brak jest środka karnego w postaci zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych. W aktualnym stanie prawnym nie ma możliwości jego orzeczenia względem sprawcy popełniającego przestępstwo skarbowe związane z grami hazardowymi. Z uwagi na możliwość orzekania przedmiotowego środka na gruncie k.k. w sytuacji skazania za przestępstwo popełnione w związku z urządzaniem gier hazardowych lub udziałem w nich poddano go kompleksowej analizie prawnokarnej. Zwrócić należy uwagę Autora na literaturę dot. konfiskaty rozszerzonej (s. 232, przypis 37).

W rozdziale VIII Habilitant charakteryzuje sankcje w ramach nadzoru administracyjnego w ustawie o grach hazardowych (s. 249-262). Świadomie założył, że rozważania zawarte w tym rozdziale będą wychodzić poza wywody prawnokarne, gdyż omawiane sankcje należą do prawa administracyjnego.

Wnioski wynikające z przeprowadzonych rozważań zostały zawarte przez Habilitanta we wnioskach końcowych (s. 263-278). Część wniosków ma charakter deskryptywny lub eksplanacyjny (pkt 1-3, 5-7, 19, 25), pozostałe – jego zdaniem – mają charakter nowatorski (pkt 4, 8-18, 20-24). Autor przedstawia uargumentowane wnioski *de lege ferenda* w następujących punktach: 12, 14, 17, 18, 20, 23 i 24. Niektóre z nich mogą budzić kontrowersje, ale miał on do nich prawo.

Wykaz literatury zawiera 171 pozycji polskich i 58 pozycji obcych, jest w zasadzie wyczerpujący, autorem pracy: Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, Warszawa 2014 jest oczywiście L. Garlicki, a nie L. Gardocki. Należało jednak sięgnąć do pracy L. Gardockiego, Prawo karne, wyd. z 2017. Poprawnie powinno być R. A. Stefański, a nie R. Stefański.

Autor szeroko korzysta z dorobku polskiego piśmiennictwa, sięgając przede wszystkim do prac: L. Wilka, G. Łabudy, V. Konarskiej-Wrzosek, F. Prusaka, I. Zgolińskiego, G. Skowronka, M. M. Lewandowicz, M. Zbrojewskiej. Często jednak unika formułowania własnego stanowiska, najczęściej ogranicza się do przytaczania myśli zaczerpniętych z piśmiennictwa. Tylko w niektórych sytuacjach stara się przedstawić własne stanowisko, niekiedy dość nieśmiało. Przykładowo: s. 108- nie zgadza się ze stanowiskiem SN, s. 112 – do propozycji L. Wilka należy podchodzić z dużą dozą ostrożności, s. 113 – propozycja L. Wilka jest trudna do zaakceptowania, s. 132 – spór w doktrynie, brak własnego stanowiska, s. 150 – nie zgadza się z poglądem J. Błachuta, nie zgadza się z poglądem SR w Siedlcach wyrażonym w wyroku z dnia 25.02.2016 r. VIII K 654/15, s. 163 – nie zgadza się z poglądem L. Wilka, s. 86 – nie

zgadza się z poglądem T. Oczkowskiego, s. 207 – nie zgadza się z poglądem M. Bojarskiego, s. 208 – nie zgadza się z poglądem M. Kulika, s. 231 – nie zgadza się z poglądem G. Łabudy.

Uważam, że mimo podniesionych uwag monografia stanowi wkład w tematykę dot. e-hazardu, nie stanowi jednak znacznego wkładu Habilitanta w rozwój nauki w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy.

III. Ocena aktywności naukowej dr. Kamila Frąckowiaka

Poddając dorobek naukowy dr. K. Frąckowiaka ocenie odpowiadającej kryteriom określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) należy stwierdzić, że:

a) dr K. Frąckowiak nie jest autorem ani współautorem publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach znajdujących się w bazie *Journal Citation Reports (JSR)*, ani na liście *European Reference Index for the Humanities (ERIH)*. Z faktu tego nie należy wyciągać jakichkolwiek – a zwłaszcza negatywnych – wniosków na temat aktywności naukowej dr. K. Frąckowiaka, jeśli zważyć, że lista *ERIH* w ogóle nie obejmuje czasopism objętych z zakresu nauko prawnych, natomiast profil zainteresowań czasopism objętych *JRC* nie obejmuje co do zasady problematyki badawczej polskiego prawa karnego;

b) publikowany dorobek naukowy dr. K. Frąckowiaka obejmuje łącznie 55 publikacji, w tym: 2 monografie, 22 artykuły opublikowane w pracach zbiorowych w tym 10 samodzielnie, 30 artykułów opublikowanych w czasopismach, w tym 14 samodzielnie oraz jedną glosę.

Należy przedstawić uwagi szczegółowe, które zostaną następnie wykorzystane do oceny aktywności naukowej.

Dr K. Frąckowiak jest autorem monografii pt. „Standardy użycia broni palnej przez policjantów a ochrona życia ludzkiego. Studium prawno porównawcze”, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, 2010, rec. wydawniczy prof. zw. dr hab. Stanisław Pikulski. Jest to rozprawa doktorska z nieznacznie zmienionym tytułem i zaktualizowana. Brak informacji o recenzji tej publikacji w czasopismach prawniczych, należy więc przyjąć, że nie była ona recenzowana. Trudno ją zaliczyć do dorobku podoktorskiego.

Podstawowe obszary zainteresowań naukowych Habilitanta dotyczą przede wszystkim następujących zagadnień:

- przestępczość związana z piractwem i terroryzmem morskim,

- okoliczności wyłączające przestępczość czynu,
- przestępczość gospodarcza,
- wybrane problemy penalizacji karnoskarbowej.

W pierwszym obszarze wyróżnia się monografia pt. „Piractwo morskie. Studium prawnokarne i kryminologiczne”, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2015, s. 384, recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Brunon Hołyst i dr hab. Wiesław Pływaczewski, prof. UWM. Niestety nie odnalazłem informacji, że była ona recenzowana w czasopiśmie prawniczym. W autoreferacie Habilitant bardzo dokładnie opisuje treść tej monografii (s. 14-17). Powyższej problematyce Habilitant poświęcił również kilka publikacji (samodzielnie i we współautorstwie) opublikowanych w kraju i za granicą (jedna publikacja Belgorod).

Niejako przy okazji chciałbym zauważyć, iż we wniosku do CK z 4.10.2018 r. – w wykazie załączników pkt 7 Informacja o przebiegu postępowania habilitacyjnego – której jednak nie otrzymałem. Z nieoficjalnych informacji wynika, że dr K. Frąckowiak w 2016 r. (wniosek do CK z 25.01.2016 r.) ubiegał się już o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego, na podstawie monografii pt. „Piractwo morskie. Studium prawnokarne i kryminologiczne”, Olsztyn 2015 (brak informacji na stronie WPiA UWM), postępowanie na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o stopniach... oraz art. 105 § 2 k.p.a., na wniosek dr. K. Frąckowiaka, zostało umorzone w dniu 7.10.2016 r. przez Radę Wydziału Prawa i Administracji UWM (2 negatywne recenzje). Dlaczego powyższa informacja została przez Habilitanta utajniona? Natomiast na stronie internetowej CK zostały zamieszczone informacje o postępowaniach z 2016 i 2019 r.

Drugim obszarem badawczym Habilitanta są instytucje związane z okolicznościami wyłączającymi przestępczość czynu. Jest to konsekwencja zainteresowań związanych z rozprawą doktorską. Opublikował on kilka artykułów w czasopiśmie prawniczym (samodzielnie i we współautorstwie), m.in. w Wojskowym Przeglądzie Prawniczym, Studiach Prawniczych i Administracyjnych, Studiach Prawnoustrojowych, Internal Security (Szczytno).

Trzecim obszarem badawczym jest przestępczość gospodarcza. Habilitant jest autorem trzech rozdziałów w monografiach poświęconych problematyce prawa gospodarczego, praw konsumentów i prawa bankowego (zagadnienia prawnokarne). Były to m.in. Wydawnictwa UWM, CH Beck.

Czwartym obszarem badawczym Habilitanta jest problematyka penalizacji karnoskarbowej. Poza monografią habilitacyjną odnotować należy artykuły dot. instytucji dobrowolnego poddania się odpowiedzialności w prawie karnym skarbowym,

kary grzywny w kontekście odpowiedzialności posiłkowej w prawie karnym skarbowym, przestępstwa firmanctwa, publikowanych w: Studiach Prawnoustrojowych, Kwartalniku Prawa Publicznego i pracy zbiorowej.

Warto zauważyć, iż Habilitant podejmował również inne tematy, nie zawsze wprost związane z prawem karnym, co zasługuje na uwagę i świadczy o jego zainteresowaniach. Opublikował we współautorstwie 3 publikacje w „Palestrze”, Roczniku medycznym i pracy zbiorowej dotyczące problematyki prawa medycznego.

Natomiast w zakresie szeroko pojętej problematyki praw człowieka opublikował samodzielnie i we współautorstwie 4 publikacje w Opolskich Studiach Administracyjno-Prawnych, Szkicach Humanistycznych i pracy zbiorowej.

Dr K. Frąckowiak publikował artykuły w krajowych czasopismach recenzowanych wymienionych w wykazie ministra (część B wykazu MNiSW) – 30 publikacji, w tym 14 samodzielnie i 16 we współautorstwie, w których jego udział wynosił 50 i 70%. Oceniając miejsce publikacji należy zauważyć, iż były to następujące czasopisma: Studia Prawnoustrojowe (5), Wojskowy Przegląd Prawniczy, Opolskie Studia Administracyjno-Prawne (2), Studia Elckie (2), Studia Prawnicze i Administracyjne, Studia Warmińskie, Szkice Humanistyczne (2), Przegląd Policyjny, Rocznik Bezpieczeństwa Morskiego (2), Kwartalnik Prawa Publicznego, Prokuratura i Prawo, Palestra, Rocznik medyczny, przeważają wydawnictwa lokalne i uniwersyteckie. Brak jednak publikacji w renomowanych czasopismach centralnych, jak np. Państwo i Prawo, Przegląd Sądowy, Studia Prawnicze, Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych.

Przy ocenie aktywności naukowej Habilitanta należy zwrócić uwagę – krytyczną – na stosunkowo bardzo częste występowanie jego jako współautora. Zwracają uwagę artykuły „rodzinne” – współautorką jest małżonką – cywilista lub brat – lekarz. Może to wywoływać różnego rodzaju wątpliwości, których Habilitant powinien unikać. Należałoby w autoreferacie wyjaśnić preferowany model aktywności, czego jednak zabrakło. Można w związku z tym formułować wiele pytań, a niekiedy wręcz podejrzeń, nawet merytorycznie nieuzasadnionych, ale uprawnionych.

Przepisy § 3 i 4 rozporządzenia z 2011 r. przewidują jako element oceny autorstwo lub współautorstwo, ale już proporcje między tymi określeniami winny być domeną recenzenta i takie jest moje zdanie.

K. Frąckowiak i H. Frąckowiak opublikowali w „Studiach Warmińskich” 50/2013, s. 205-219 artykuł pt. „Społeczno-prawna sytuacja muzułmanki w ujęciu islamu w wybranych aspektach”, prawie identyczny tekst powyższe osoby

opublikowały pod nieco zmienionym tytułem „Społeczno-prawna sytuacja muzułmanki w ujęciu islamu w kontekście małżeństwa i rodziny” w „Opolskich Studiach Administracyjno-Prawnych” XII/3, 2014, s. 41-57, w którym zabrakło chociażby przypisu dot. wcześniejszego artykułu. Postawy takiej nie można akceptować.

W „Studiach Prawnoustrojowych” nr 9/2009, s. 487-496 został opublikowany przez K. Frąckowiaka artykuł pt. „Kwalifikacja karna przestępstwa zabójstwa w Wielkiej Brytanii”, w „Prokuraturze i Prawo” 2011, nr 9, s. 124-142 K. Frąckowiak opublikował artykuł pt. „Przestępstwo zabójstwa w Polsce i Wielkiej Brytanii”, powtarzający wiele kwestii wcześniej już opublikowanych bez odwołania się do publikacji w „Studiach Prawnoustrojowych”. Powtarzam raz jeszcze nie rozumiem postawy dr. K. Frąckowiaka, taka postawa prowadzić może wprost do postawienia mu zarzutu autoplagiatu.

Dr K. Frąckowiak opublikował również artykuły w pracach zbiorowych (monografiach) – ogółem – 22, w tym 10 samodzielnie oraz 12 we współautorstwie, w którym jego udział wyniósł 50 i 70%.

W publikacji „Legal aspects of the Efficiency Of Public Administration” pod red. P. Stanisza, M. Czuryk, K. Ostaszewskiego, J. Świąckiego, Wydawnictwo KUL Lublin 2013, s. 307-320 M. Romańczuk-Grącka i K. Frąckowiak opublikowali artykuł pt. „Efficiency Versus Legality of Police Operational Intelligence Activities with Regard to Combating the Offence of Grooming”, identyczny artykuł tylko w języku polskim ukazał się w: „Sprawność a legalność działania administracji publicznej w sferze ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego”, cyt. wcześniej redaktorzy, Wydawnictwo KUL, Lublin 2014, s. 455-472, bez odpowiedniego przypisu. Podobnie jak w przypadku artykułów w czasopismach postawa dr. K. Frąckowiaka budzi zastrzeżenia.

Wymóg cytowania własnych prac niczym nie różni się od wymogu cytowania prac innych autorów. Wynika on z uczciwości naukowej i metodologicznej przejrzystości. Konieczne jest dokładne zacytowanie źródła, także gdy prac własnych.

Dr K. Frąckowiak w wykazie artykułów w czasopismach i pracach zbiorowych podaje punktację bez podsumowania, ale jej także nie doprecyzowuje do swojej osoby. Według moich obliczeń może ta zawartość wynosić około 200 pkt.

Dr K. Frąckowiak nie kierował międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi, ani nie uczestniczył w takich projektach, brak także informacji o jego udziale w krajowych projektach badawczych finansowanych ze środków publicznych (badania własne, badania statutowe). Powstaje uzasadnione pytanie o stopień jego aktywności w uzyskiwaniu środków na badania.

Dr K. Frąckowiak uczestniczył czynnie w 7 międzynarodowych konferencjach zorganizowanych w Polsce, w tym jedna odbyła się w Białogrodzie (Federacja Rosyjska). Wygłoszone referaty odnosiły się do problematyki piractwa morskiego, czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji, karnomaterialnych aspektów przemocy na morzu, terroryzmu morskiego, aspektów prawnych leczenia za granicą pacjentów będących pod opieką polskiego NFZ. Brak było jednak problematyki specyficznej dla prawa karnego, 3 konferencje zostały zorganizowane przez jego macierzysty Wydział.

Dr K. Frąckowiak uczestniczył czynnie w 11 krajowych konferencjach, organizowanych m.in. przez WPiA UWM – 7, brak informacji o publikacji referatów. Spośród wygłoszonych referatów 5 dotyczyło problematyki prawa karnego.

Z tytułu pracy w Katedrze Prawa Karnego Materialnego dr K. Frąckowiak powinien uczestniczyć także czynnie w zjazdach katedr prawa karnego i kryminologii, ale uczestniczył tylko w Toruniu (2008 – Wrocław, 2010 – Toruń, 2012 – Kraków, 2014 – Warszawa, 2016 – Gdańsk, 2018 – Rzeszów).

Budzi moje zdziwienie, że dr K. Frąckowiak – adiunkt Katedry Prawa Karnego Materialnego, a przy tym adwokat opracował tylko jedną glosę, czyżby nie miał w tej kwestii nic do powiedzenia? Była to glosa do orzeczenia Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w Warszawie 29 sierpnia 2012 r., sygn. akt APO 1/12, Studia Prawnoustrojowe 2014, nr 23 (dot. postępowania dyscyplinarnego).

Dr K. Frąckowiak podaje, że uczestniczył jeszcze w innych międzynarodowych i krajowych konferencjach, organizowanych przede wszystkim w Olsztynie czyli lokalnych, na jednej z nich wygłosił referat pt. „Wspólnotowy charakter prawa karnego skarbowego. Komparatystyka na tle prawa karnego powszechnego”. Trudno mi uznać udział w seminariach doktorskich prowadzonych przez prof. zw. dr. hab. Stanisława Pikulskiego za aktywny udział w konferencjach naukowych. Problematyka 6 konferencji dotyczyła tematyki prawa karnego.

Dr K. Frąckowiak uczestniczył jako członek w komitetach organizacyjnych 5 konferencji zorganizowanych w Olsztynie – 4 i 1 – w Elblągu, z których 4 dotyczyły Warmińskich Konferencji Nauk Penalnych, uznanej imprezy cyklicznej założonej jeszcze przez prof. zw. dr. hab. Stanisława Pikulskiego. Nie uczestniczył w konsorcjach i sieciach badawczych, komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, ani w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych.

Na Wydziale Prawa i Administracji UWM na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów dr K. Frąckowiak realizuje zajęcia dydaktyczne (wykłady i ćwiczenia) przede wszystkim z następujących przedmiotów: prawo karne, prawo karne

skarbowe, prawo karne wykonawcze, prawo wykroczeń, polityka kryminalna, zawody prawnicze, propedeutyka prawa, zjawisko terroryzmu w świetle prawa karnego.

Pod opieką merytoryczną dr. K. Frąckowiaka powstało 65 prac magisterskich na kierunkach: administracja, kryminalistyka i inne nauki pokrewne w postępowaniu karnym, bezpieczeństwo wewnętrzne, 73 prace licencjackie na kierunkach: administracja, bezpieczeństwo wewnętrzne. Jednocześnie zrecenzował on 123 prace licencjackie i magisterskie. K. Frąckowiak podaje, że sprawuje opiekę merytoryczną w Studenckiej Poradni Prawa przy WPiA UWM od 2011 r. w dziedzinie prawa karnego oraz, że sprawuje opiekę naukową w czasopiśmie Kortowski Przegląd Prawniczy – od 2015 r. – brak potwierdzenia tej informacji w stopce redakcyjnej.

Był promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr. Adama Pietrkiewicza pt. „Przeciwdziałanie przestępczości na przykładzie powiatu krośnieńskiego w okresie 2004 do 2014 roku”, na Wydziale Prawa i Administracji UWM w Olsztynie (2016).

Dr K. Frąckowiak w 2008 r. otrzymał nagrodę II stopnia Rektora UWM za osiągnięcia w dziedzinie naukowej, a w 2010 r. „Złoty Laur” Dziekana WPiA UWM w kategorii „Naukowy debiut roku”.

Nie przebywał na stażach w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich, nie wykonywał: ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie, nie uczestniczył w zespołach eksperckich i konkursowych, nie recenzował projektów międzynarodowych i krajowych, nie recenzował publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych. Nie pełni żadnych ważnych funkcji organizatorskich na Wydziale.

Dr K. Frąckowiak jako adwokat uczestniczył w latach 2016-2018 w szkoleniu dla aplikantów adwokackich przy Okręgowej Izbie Adwokackiej w Olsztynie z problematyki prawa karnego skarbowego, a także został powołany w 2012 r. przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego na członka Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Olsztynie, a desygnowany został przez Stowarzyszenie Mężczyzn z Chorobami Prostaty „Gładiator”, zakończył już kadencję (2014 r.).

Zauważalna jest „wygaszona” aktywność naukowa K. Frąckowiaka w latach 2016-2018, tylko 2 rozdziały w pracach zbiorowych – 22 strony, należy przyjąć, że całą swoją aktywność skupił na przygotowaniu monografii o e-hazardzie.

Istotna aktywność naukowa to kryterium ocenne, w którym istotny oznacza rzeczywisty i znaczący, a nie liczebny. Głównym wynikiem aktywności naukowej pozostaje jakość publikacji naukowych.

K. Frąckowiak wykazuje aktywność naukową i dydaktyczną, ale nie jest to istotna aktywność w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy.

IV. Konkluzja

Na podstawie zawartych informacji i ocen wyrażam opinię, że przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe w postaci monografii pt. „Nielegalny e-hazard. Studium prawnokarne i kryminologiczne” nie stanowi znacznego wkładu dr. K. Frąckowiaka w rozwój nauki prawa, a Jego aktywność naukowa nie może być uznana za istotną. Tym samym wyniki pracy Habilitanta nie spełniają w mojej ocenie, kryteriów określonych w art. 16 ust. 1 ustawy i nadanie Mu stopnia doktora habilitowanego nie byłoby uzasadnione.

11.03.2019 r.

